ihale yeterlik bilgileri tablosunda Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemi (YAMBİS) internet sayfası üzerinden sorgulama yapılmasına olanak sağlayacak herhangi bir yetki belgesi beyanında bulunulmadığı, bu noktada bahse konu hususun bilgi eksikliği kapsamında da değerlendirilemeyeceği

Toplantı No	: 2024/004
Gündem No	: 43
Karar Tarihi	: 25.01.2024
Karar No	: 2024/UY.I-185

BAŞVURU SAHİBİ:
Hayrettin Yavuz,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Kars İl Özel İdaresi Genel Sekreterlik,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2023/1355115 İhale Kayıt Numaralı "Kars İli Selim İlçesi Yalnızçam Köyü 4 Derslikli İlkokul Yapım İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:
Kars İl Özel İdaresi Genel Sekreterlik tarafından 25.12.2023 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Kars İli Selim İlçesi Yalnızçam Köyü 4 Derslikli İlkokul Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Hayrettin Yavuz'un 05.01.2024 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 09.01.2024 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 17.01.2024 tarih ve 127472 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 17.01.2024 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, tekliflerin idarece "Yeterlik Bilgileri Tablosunun ihalede katılım ve/veya yeterlik kriteri olarak belirlenen YAMBİS yapı müteahhitliği yetki belge numarasına ilişkin satırında yetki belgesi numarasına ilişkin bilgi girişinde bulunulmaması" gerekçesi ile değerlendirme dışı bırakıldığı,

Ancak, YAMBİS yetki belge numarasının yazılmamasının teklifin esasını ve ihaleye katılımı engeller mahiyette olmaması nedeni ile bu eksikliğin EKAP ya da "https://yambis.csb.gov.tr" üzerinden sorgulanarak tamamlanabileceği gibi, ilgili istekliden eksikliğin tamamlatılmasının istenilmesinin gerektiği açık olduğundan, YAMBİS yetki belge numarasının yazılmadığından bahisle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasının usul ve yasaya aykırı olduğu, tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılarak ihalenin 19.499.000,00 TL teklif eden Peyko Toptan Gıda Taşımacılık İnş. Tic. ve San. Ltd. Şti.nin üzerinde bırakılması ile kamu zararının doğduğu, bu durumun kaynakların verimli, etkili ve ekonomik kullanılması ilkelerine de açıkça aykırılık teşkil ettiği iddialarına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Aday veya isteklinin mesleki faaliyetini sürdürdüğünü ve teklif vermeye yetkili olduğunu gösteren belgeler" başlıklı 38'inci maddesinde "…(4) İhale konusu işin yerine getirilmesi için alınması zorunlu olan ve ilgili mevzuatında o iş için özel olarak düzenlenen sicil, izin, ruhsat vb. belgelerin adaylar veya istekliler tarafından sunulmasına ilişkin hükümlere, ilan ve ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede yer verilir. İş ortaklarının her birinin söz konusu belgeleri ayrı ayrı sunması, konsorsiyumda ise her bir ortağın kendi kısmına ilişkin belgeleri sunması zorunludur." hükmü,

Anılan Yönetmelik'in "Elektronik ihale" başlıklı 60/A maddesinde "(1) İhaleler, e-teklif alınmak suretiyle bu maddeye uygun olarak yapılabilir.
(2) Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin uygun olan hükümleri, yoksa bu Yönetmelik hükümleri uygulanır. Ancak e-anahtarlar teklif ile birlikte ihale tarih ve saatine kadar gönderilir ve teklifler ihale tarih ve saatinde ihale komisyonu tarafından EKAP üzerinde açılır.
(3) Bu ihalelerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin ekinde bulunan "Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname" ve ilgili yönetmelikler ekinde bulunan diğer standart formlar kullanılır ve EKAP üzerinden e-teklif şeklinde gönderilmeyen teklifler kabul edilmez.
…
(5) e-teklifler EKAP üzerinden, yalnızca teklif mektubu ve ekleri doldurularak hazırlanır ve e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortakların tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. Kısmi teklife açık ihalelerde teklif mektubu eklerinin her bir kısım için, ortak girişimlerin katıldığı ihalelerde ise yeterlik bilgileri tablosunun her bir ortak tarafından ayrı ayrı doldurulması gerekmektedir.
…
(8) Tekliflerin açılması ve değerlendirilmesine ilişkin tutanaklar EKAP üzerinde hazırlandıktan sonra, çıktısı alınarak ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır ve her oturum kapatılmadan önce bilgiler EKAP'a kaydedilir.
(9) İhale dokümanında belirtilen geçici teminat mektubu, katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgelerden; EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için, sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler; belirtilen yöntemle temin veya teyit edilemeyenler için ise yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan teklifler değerlendirme dışı bırakılır. Yeterlik sertifikası üzerinden yeterlik tespiti yapılan ihalelerde ise, ihale dokümanında belirtilen katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, yeterlik sertifikası kapsamındaki geçerlik süresi dolan belgeler dahil yeterlik sertifikası üzerindeki bilgiler; yeterlik sertifikası üzerinden değerlendirme yapılamayan her belge veya kriter için ise yeterlik bilgileri tablosunda istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgeler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan veya yeterlik sertifikasının geçerlik süresi ihale tarihinden önce dolan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.
(10) İhale komisyonu tarafından 60 ıncı madde kapsamında seçilen yönteme bağlı olarak ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespitinde aşağıdaki esaslar dikkate alınır:
…
b) Aşırı düşük teklif açıklamasının isteneceği ihalelerde, teklif fiyatı sınır değerin altında olan tüm isteklilerden; aşırı düşük teklif açıklamaları ile birlikte yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin tevsik edici belgeleri sunmaları istenir. Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgi ve belgeleri tevsik edici belgeleri veya aşırı düşük teklif açıklamasını sunmayan istiklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. Sunulan bilgi ve belgeler ile aşırı düşük teklif açıklamaları çerçevesinde;
1) Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin şartları sağlamadığı anlaşılan isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.
2) Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin şartları sağladığı anlaşılan isteklilerin aşırı düşük teklif açıklamaları incelenir ve açıklamaları uygun görülmeyenlerin teklifleri reddedilir.
…
c) Yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgi ve belgelerden EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlara ilişkin sunulan tevsik edici belgelerin, belgenin geçerliğine ilişkin taşıması zorunlu tüm asli unsurları sağlaması kaydıyla, belgelerde bulunan bilgi eksiklikleri Kanunun 37 nci maddesi kapsamında tamamlatılabilir. Ancak asli unsurlarda eksiklik bulunması durumunda, bu belgeler sunulmamış kabul edilir. (a) ve (b) bentlerinde belirtilen işlemlere, ekonomik açıdan en avantajlı birinci ve belirlenecek ise ikinci teklif sahibi tespit edilinceye kadar devam edilir.
(11) İstekliler tarafından beyan edilen bilgiler ile sorgulama sonucu edinilen bilgiler, bu bilgileri tevsik etmek amacıyla sunulan belgeler ya da geçici teminat mektubu arasında farklılık bulunması durumunda; ihalede öngörülen şartların sağlanması kaydıyla tekliflerin geçerliliği etkilenmez. Ancak ihale tarihinden sonra yeterlik sertifikası kapsamındaki belgelere ilişkin şartların değişmesi halinde, isteklinin buna ilişkin belgeleri derhal sunması zorunlu olup, bu durumda ihalede öngörülen şartların sağlanmadığının anlaşılması halinde teklif değerlendirme dışı bırakılır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası" başlıklı 53.4'üncü maddesinde "53.4.1. İdarelerce, mevzuatı gereği yapı ruhsatı alınması gereken yapım işlerinin ihalelerinde, ön yeterlik veya idari şartnamenin katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin maddesinin "İhale konusu işin yerine getirilmesi için alınması zorunlu olan ve ilgili mevzuatında o iş için özel olarak düzenlenen sicil, izin, ruhsat vb. belgelerin" istenilmesine ilişkin bendinde, "yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası"na yer verilmesi gerekmektedir.
53.4.2. Bu durumda, aday veya isteklilerin son başvuru veya ihale tarihi itibariyle ilgili mevzuatı uyarınca yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası almış, Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemine (YAMBİS) kayıtlı ve kayıtlarının aktif durumda (belge numaralarının iptal edilmemiş) olması şartı aranacak olup, ilgili mevzuatında tanımlanan yetki belge grubu ve diğer hususlar yönüyle değerlendirme yapılmayacaktır.
53.4.3. İdarece;
a) Son başvuru veya ihale tarihi itibariyle tüm aday veya istiklilerin,
b) İhale kararı ihale yetkilisince onaylanmadan önce, ekonomik açıdan en avantajlı teklif ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin,
c) Sözleşmenin imzalanacağı tarihte ihale üzerinde kalan isteklinin,
YAMBİS'e kayıtlı olduklarının ve kayıtlarının aktif durumda olduğunun EKAP üzerinden veya https://yambis.csb.gov.tr internet adresinden teyit edilerek, buna ilişkin belgelerin ihale işlem dosyasında saklanması gerekmektedir." açıklaması,

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alıma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;
a) Adı: Kars İli Selim İlçesi Yalnızçam Köyü 4 Derslikli İlkokul Yapım İşi
b) Türü: Yapım işleri
c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği
…
e) Miktarı:
İnşaat Alanı 951,95 M2 Tek Katlı Bina
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.
f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Kars İli Selim İlçesi Yalnızçam Köyü" düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "7.1. İsteklilerin ihaleye katılabilmeleri için aşağıda sayılan belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin bilgileri e-teklifleri kapsamında beyan etmeleri gerekmektedir.
…
ı) Aday veya isteklilerin yeterlik bilgi tablosunda "yapı müteahhitliği yetki belgesi numarasına" yer vermesi gerekmektedir.
Aday veya istekliler son başvuru veya ihale tarihi itibariyle ilgili mevzuatı uyarınca yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası almış, Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemine (YAMBİS) kayıtlı ve kayıtlarının aktif durumda (belge numaralarının iptal edilmemiş) olması şarttır." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Tekliflerin sunulma şekli" başlıklı 22'nci maddesinde "22.1. e-teklifler istekliler tarafından EKAP üzerinden, yalnızca teklif mektubu ve ekleri doldurularak hazırlandıktan sonra e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortakların tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. Teklife ilişkin e-anahtar, e-teklif ile birlikte ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilir.
22.2. Yeterlik bilgileri tablosunda ihaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlar, teknik şartnameye cevaplar ve açıklamalar standart formunda ise açıklama istenen teknik özellikler için ayrı satırlar açılmış olup, istekliye ait hangi belgeler esas alınarak ihaleye katılım sağlanmış ise o belgelere ilişkin tarih, sayı, yevmiye numarası gibi bilgiler ile istenen kriterlere ve açıklamalara ilişkin belgelerde yer alan gerekli bilgiler eksiksiz olarak açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmek suretiyle ekli standart formalara uygun şekilde doldurulacaktır. Yabancı istekli tarafından ihaleye teklif verilmesi halinde, bu şartnamede istenilen belgelere veya isteklinin kendi ülkesindeki mevzuat uyarınca düzenlenmiş olan dengi belgelere ilişkin bilgilerin beyan edilmesi gerekir…" düzenlemesi yer almaktadır.

25.12.2023 tarihinde yapılan başvuruya konu "Kars İli Selim İlçesi Yalnızçam Köyü 4 Derslikli İlkokul Yapım İşi" ihalesine 7 isteklinin teklif verdiği, Uras Enerji Üretim A.Ş.nin teklifinin YAMBİS yapı müteahhitliği yetki belgesi numarasına ilişkin satırında, yetki belgesi numarasına ve ortaklık durum belgesine ilişkin bilgi girişinde bulunulmadığı, başvuru sahibi Hayrettin Yavuz'un YAMBİS yapı müteahhitliği yetki belgesi numarasına ilişkin satırında yetki belgesi numarasına ilişkin bilgi girişinde bulunulmadığı, Sinan Eyidoğan – Bülent Gündüz İş Ortaklığı'nın pilot ortağının iş deneyim belgesinin güncel tutarının yetersiz olduğu, 3 isteklinin teklifinin de yaklaşık maliyetin üzerinde olduğu gerekçesi ile değerlendirme dışı bırakıldığı, 29.12.2023 tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin tek geçerli teklif sahibi olan Peyko Toptan Gıda Taşımacılık İnşaat Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi üzerinde bırakıldığı anlaşılmıştır.

İdare tarafından İdari Şartname'nin 7.1'inci maddesinin (ı) bendinde isteklilerin yeterlik bilgileri tablosunda yapı müteahhitliği yetki belgesi numarasına yer vermesi gerektiği, isteklilerin ihale tarihi itibariyle ilgili mevzuatı uyarınca yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası almış, Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemine (YAMBİS) kayıtlı ve kayıtlarının aktif durumda (belge numaralarının iptal edilmemiş) olması gerektiğine dair düzenleme yapıldığı ve bu hususa yönelik olarak ihale dokümanında yer alan yeterlik bilgileri tablosunda "Diğer Belgeler" başlıklı satırında "Belge Adı ve Açıklaması (Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemine (YAMBİS) kayıtlı ve kayıtlarının aktif durumda (belge numaralarının iptal edilmemiş) olması şarttır)" düzenlemesinin yer aldığı anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi Hayrettin Yavuz tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunda "Diğer Belgeler" satırında "İstekliye Ait Bilgiler" başlığı altında "YAMBİS yapı müteahhitliği yetki belgesi numarası" ifadesinin yer aldığı, ancak Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemi (YAMBİS) internet sayfası üzerinden sorgulama yapılmasına olanak sağlayacak bir yetki belgesi beyanı bulunmadığı tespit edilmiştir.

Başvuruya konu ihalenin elektronik ortamda yapıldığı, e-teklif alınmak suretiyle yapılan ihalelerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nin ekinde bulunan "Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname" ve ilgili yönetmeliklerin ekinde bulunan diğer standart formların kullanılacağı, bu doğrultuda teklif mektubunun eklerinden yeterlik bilgileri tablosunun da EKAP üzerinden isteklilerce hangi belgeler esas alınarak ihaleye katılım sağlanmış ise o belgelere ilişkin tarih, sayı, yevmiye numarası gibi bilgiler ile istenen kriterlere ve açıklamalara ilişkin belgelerde yer alan gerekli bilgiler eksiksiz olarak açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmek suretiyle, ihale dokümanı ekinde verilen standart forma uygun şekilde doldurulacağı, ihale dokümanında belirtilen geçici teminat mektubu, katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirmenin, istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgelerden; EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler; belirtilen yöntemle temin veya teyit edilemeyenler için ise yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler esas alınarak yapılacağı, bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan tekliflerin değerlendirme dışı bırakılacağı anlaşılmaktadır.

İdari Şartname'nin 7.1.(ı) maddesi uyarınca e-teklif kapsamında yapı müteahhitliği yetki belgesi numarasının beyan edilmesinin yeterlik kriteri olduğu, anılan Şartname'nin 22.2'nci maddesi gereğince yeterlik bilgileri tablosunun istekliler tarafından hangi belgeler esas alınarak ihaleye katılım sağlanmış ise o belgelere ilişkin tarih, sayı, yevmiye numarası gibi bilgiler ile istenen kriterlere ve açıklamalara ilişkin belgelerde yer alan gerekli bilgiler eksiksiz olarak açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmek suretiyle, ihale dokümanı ekinde verilen standart forma uygun şekilde doldurulması gerektiği, ancak başvuru sahibi tarafından sunulan yeterlik bilgileri tablosunda Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemi (YAMBİS) internet sayfası üzerinden sorgulama yapılmasına olanak sağlayacak herhangi bir yetki belgesi beyanında bulunulmadığı, bu noktada bahse konu hususun bilgi eksikliği kapsamında da değerlendirilemeyeceği kanaatine varıldığından idare tarafından tesis edilen işlemin yerinde olduğu ve başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendinde "Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez.
Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez." hükmü yer almaktadır.

Aktarılan Kanun hükmüne göre, başvuru sahibinin itirazen şikâyete konu iddialarının tamamında haklı bulunması halinde başvuru bedeli iadesinin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler neticesinde, başvuru sahibinin, iddiasında haklı bulunmadığı anlaşıldığından başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesi için Kanunun öngördüğü şekilde "başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması" koşulunun gerçekleşmediği, dolayısıyla 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının 9'uncu alt bendi hükmü gereğince başvuru bedelinin iadesinin mümkün bulunmadığı anlaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin ikinci fıkrası yönünden yapılan inceleme sonucunda herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazen şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.